

Rigsdagstidende.

1856. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 40.

Ottende Session.

16de Møde.

Torsdagen den 18de Decbr.

(Fortf.)

Monrad (fortf.): Det er utvivlsomt, at vi der have en næsten aarhundredgammel Udtalelse fra Regjeringen om, at der skal arbejdes hen til, at alt, til offentlige Stiftelser og Embeder henhørende Bøndergods overgaaer til Selveiendom; det er utvivlsomt, at i hele den følgende Lovgivning have vi den samme Udtalelse, at Regjeringen har anseet sig fuldt berettiget til at træffe Bestemmelser med Hensyn til dette Fæstegodsets Overgang til Selveiendom, — og det er et stort Held, at vi have et Vidnesbyrd fra Midten af det foregaaende Aarhundrede i saa Henseende. Ved at slaae ind paa denne Vej, ved at søge at lade Forordn. af 13de Mai 1769 fremtræde i en ny Skikkelse, ville vi støtte os paa vore Fædre og deres Fædre, paa de Beslutninger, som Regjeringen til de meest forskellige Tider har vedkjendt sig. Vi ville ikke derved udsætte os for, at det skal see ud, som om vi sloge ind paa en ny Vej. Nei! Vi slutte os til de Bestemmelser, der have været fulgte i snart et heelt Aarhundrede. Jeg er overbevist om, at der ikke i denne Henseende kan være nogen Hindring fra Regjeringens Side for at møde os; jeg er overbevist om, at der ikke kan være nogen Hindring for en Regjering Anno 1856 at gaae den Vej, som man betraadte i 1769; jeg er overbevist derom; thi der kan ikke reises nogen alvorlig Indvending derimod. Jeg siger ikke, at vi i denne Henseende skulle gaae ud paa, en e at have Bondestandens Tarv

for Die, og oversee Embedernes og Stiftelsernes. Det siger jeg ikke, og det tillod jeg mig ogsaa, da det af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) indbragte Lovforslag var til Behandling, at bemærke; men at faae Forholdet gjort tydeligt og klart, ordne det ved Lov, det er Noget, som er opnaaeligt, det er Noget, jeg ikke kan troe andet, end vi fra alle Sider maae kunne vente at faae Understøttelse i.

Saaledes stiller Sagen sig for mig. Jeg skal gjerne denne Gang gjøre Forsøget med den ærede Rigsdagsmand, paa hans Ansvar; men, naar jeg overveier alle foreliggende Forhold, er det kun med lidet Haab, at jeg gjør det.

Bahl: Jeg kan ikke nægte, at den Betragtning, som den ærede Rigsdagsmand, der nu fatte sig, har gjort gjældende, er i mangfoldige Punkter forskjellig fra min. Jeg maa befrygte, hvad der saa ofte hænder mig i denne Sal, maaskee at blive afbrudt af den ærede Formand, naar jeg maa gaae ind paa nogle Bemærkninger, som jeg ifølge min Stilling er ganske nødt til at gjøre; men jeg vil nu imidlertid forsøge, hvorvidt det lader sig gjøre. Endstjøndt jeg ikke tør smigre mig med nogen stor Deeltagelse for det, jeg har at sige her, anseer jeg det dog for min Pligt at sige det. Den ærede Rigsdagsmand begyndte med at sige, at et hjært Haab for ham var stiftet. Jeg skal tillade mig at bemærke, at jeg i denne Sag ikke kom med noget som helst Haab denne Gang. Det maa være bekendt for Alle, der have fulgt vor sidste politiske Udvikling, at dette Haab i visse Henseender, ifølge den Tidsstrøm, som den ærede Rigsdagsmand omtalte,